

Przed pierwszym dzwonkiem - co warto wiedzieć?

25.08.2011

Przed rozpoczęciem roku szkolnego rodzice wraz z dziećmi kompletują wyprawkę szkolną. Podręczniki, zeszyty, kredki, a coraz częściej także telefony, laptopy – to tylko przykłady rzeczy, które znajdują się w niejednym tornistrze. Czy zawsze wiemy jak je wybrać? Przed pierwszym dzwonkiem – co warto wiedzieć przypominają wspólnie urzędy i instytucje

Dwie trzecie rodziców dzieci w wieku 4-18 lat daje swoim pociechom kieszonkowe, średnio jest to 56 złotych miesięcznie*. To właśnie one są najbardziej narażone na działanie nieuczciwych sprzedawców. W ramach wspólnej akcji *Przed pierwszym dzwonkiem – co warto wiedzieć?* o prawach i obowiązkach młodych konsumentów oraz ich rodziców we wspólnej akcji na swoich stronach internetowych przypominają Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, [Urząd Komunikacji Elektronicznej](#), [Biuro Rzecznika Praw Dziecka](#), [Inspekcja Handlowa](#) oraz [Radio Plus](#).

Prawa najmłodszych

Zgodnie z prawem, a dokładnie kodeksem cywilnym, dzieci do 13. roku życia nie mają zdolności do czynności prawnych, czyli w ogóle nie powinny zawierać umów. Jeżeli jednak dziecko zawarło umowę w drobnych, bieżących sprawach życia codziennego, czyli np. kupiło sok, bułkę czy zeszyt - to jest ona ważna. Oczywiście pod warunkiem, że w wyniku tej transakcji dziecko nie zostało pokrzywdzone.

Nastolatki, czyli osoby pomiędzy 13. a 18. rokiem życia mają ograniczoną zdolność do czynności prawnych

Nastolatki, czyli osoby pomiędzy 13. a 18. rokiem życia mają ograniczoną zdolność do czynności prawnych. Dlatego mogą zawierać umowy w drobnych, bieżących sprawach życia codziennego, czyli kupować czasopisma, przybory szkolne, książki, itp. Ograniczenia pojawiają się, gdy nastolatek zamierza nabyć odtwarzacz MP3, rower czy komputer. Wówczas potrzebna jest zgoda rodziców lub opiekunów, bądź potwierdzenie przez nich umowy.

Podręczniki

Pamiętajmy, że zwrot towaru pełnowartościowego zależy od dobrej woli sprzedawcy. Jeżeli zgodził się na oddanie lub wymianę nieodpowiedniego podręcznika w wyznaczonym terminie, warto pamiętać o zachowaniu dowodu zakupu

Początek roku szkolnego, to wzmożone zakupy podręczników, lektur szkolnych, słowników oraz innych pomocy dydaktycznych. Dobrym nawykiem podczas kupowania książek naukowych jest sprawdzanie czy podana cena podręcznika obejmuje również koszt dodatkowych materiałów np. haseł do wirtualnych ćwiczeń, płyt CD i DVD. **Warto sugerowane i polecane w księgarni pozycje naukowe skonsultować z listą książek wymaganych przez nauczyciela.** Zdarza się, że podręcznik kupiony dla dziecka przed rozpoczęciem roku okazuje się niepotrzebny – nie zawsze można go oddać księgarzowi. **Pamiętajmy, że zwrot towaru pełnowartościowego zależy od dobrej woli sprzedawcy.** Jeżeli zgodził się na oddanie lub wymianę nieodpowiedniego podręcznika w wyznaczonym terminie, warto pamiętać o zachowaniu dowodu zakupu. Wady książek, podręczników można reklamować. Jeśli okaże się, że w zakupionej przez nas lekturze szkolnej brakuje stron lub płyta z programem do powtarzania słówek dołączona do słownika nie działa – **mamy prawo do reklamacji towaru wadliwego w ciągu dwóch lat od daty zakupu.**

Zabawki edukacyjne

Kupując **zabawki edukacyjne** warto zwrócić uwagę na zawarte instrukcje użytkowania zabawek edukacyjnych np. miniaturowych pracowni chemicznych, ceramicznych, itp. **Muszą one zawierać ostrzeżenie o niebezpiecznym charakterze substancji oraz wskazywać środki ostrożności, które powinny być stosowane w celu uniknięcia zagrożeń.** Warto sprawdzać termin ważności produktów i wszelkie inne ostrzeżenia. Co więcej dorośli powinni znać znak CE, który świadczy o tym, że produkt jest zgodny z wymaganiami unijnymi. Umieszcza się go m.in. na zabawkach, telefonach komórkowych, komputerach, kaskach rowerowych. Nie jest łatwo samemu zbadać produkty szkolne pod kątem zawartości w nich zabronionych substancji chemicznych, ponieważ analizę ich obecności wykonują specjalistyczne laboratoria. Na opakowaniu przyborów szkolnych musi znaleźć się nazwa firmy, która wyprodukowała lub importowała towar oraz jej adres. Zanim jednak rodzice dokonają zakupu tego rodzaju wyrobów z pewnością powinni zwrócić uwagę na funkcjonalność, a nie tylko na atrakcyjny wygląd produktów.

Telefon komórkowy dla dziecka

Posiadanie telefonu komórkowego przez dziecko oprócz korzyści niesie ze sobą **zagrożenia, takie jak połączenia na numery o podwyższonej opłacie, SMS-y Premium, czy dostęp do treści przeznaczonych tylko dla dorosłych.** Dlatego wybierając telefon dla dziecka należy zwrócić uwagę, czy operator telefonii ułatwia wyeliminowanie tych niebezpieczeństw. Warto zapytać sprzedawcę o dostępność usług ułatwiających kontakt z dzieckiem - *funkcja SOS* umożliwia połączenie z wybranym numerem po naciśnięciu specjalnego klawisza. **Dobrym rozwiązaniem jest również usługa kontroli rodzicielskiej – czyli blokady umożliwiającej wykonywanie połączeń telefonicznych oraz wysyłanie wiadomości jedynie na wybrane numery.** Przy doborze aparatu telefonicznego uwzględnijmy jego gabaryty, zacznijmy od

dopasowania do wieku dziecka. [Więcej na ten temat w poradniku dla rodziców przygotowanym przez Urząd Komunikacji Elektronicznej.](#)

Wirtualne zakupy

Korzystanie z Internetu może okazać się niebezpieczne, jeżeli najmłodszy *surfują* po nieodpowiednich stronach i kupują bez zgody opiekuna. Zwracajmy uwagę na serwisy internetowe, które proponują towary lub usługi w formie elektronicznej „prawie za darmo”. **Często skorzystanie z nich wiąże się uiszczeniem opłaty w formie smsów o podwyższonej płatności.** Zdarza się również, że uzyskanie dostępu do wirtualnych usług edukacyjnych jest możliwe dopiero po płatnej rejestracji. **Dokonując zakupów w Sieci warto pamiętać, że oferty przedsiębiorców skierowane są głównie do osób pełnoletnich.** Zamówienie wymarzonego e-booków, ubrań, płyt, rejestracja na płatnych portalach, uczestnictwo w aukcjach bez wiedzy dorosłych może wiązać się z zawarciem transakcji, które nie są korzystne dla najmłodszych i ponadto wiążą się ze zobowiązaniami finansowymi. **Dlatego warto pamiętać o ograniczeniach prawnych przewidzianych przez kodeks cywilny w przypadku dzieci i nastolatków.** Nieprzemyślane zakupy dokonane przez najmłodszych, którzy nie dysponują tak szerokimi prawami, jak dorośli - mogą narażać opiekunów lub rodziców na konsekwencje finansowe. Dzieje się tak wówczas, gdy przedsiębiorca poniesie szkodę, wówczas może on domagać się odszkodowania przed sądem od jego opiekunów.

Promocje przed pierwszym dzwonkiem

Zakup podręczników, telefonów, plecaków, przyborów szkolnych, kapci w promocyjnej cenie, nie oznacza utraty praw do reklamacji w przypadku wystąpienia wady. **Towary kupione podczas obniżek, również podlegają reklamacji.** Na jej złożenie mamy 2 lata od daty zakupu i tylko 2 miesiące od wykrycia usterki. [Potrzebny będzie dowód zakupu – najprościej paragon.](#)

Gdzie po pomoc?

W przypadku problemów nastolatka z nieuczciwym sprzedawcą – najlepszą radą dla najmłodszych jest powiadomienie opiekuna. Dorośli mogą zadzwonić pod **bezpłatny numer infolinii 800 007 707** – tam dowiedzą się jak wybrnąć z kłopotów. Bezpłatną pomoc prawną można uzyskać również w [Wojewódzkich Inspektoratach Inspekcji Handlowej](#). Ważne informacje dostępne są także na specjalnej stronie stworzonej przez UOKiK dla najmłodszych Konsumentów – www.konsumenckieabc.pl. Zachęcamy do jej odwiedzania dzieci, ich rodziców, wychowawców oraz nauczycieli.

Przed pierwszym dzwonkiem – co warto wiedzieć:

- Specjalny radiowy numer telefonu 22 583 34 04 pod którym dziś pomiędzy 10.00 a 14.00 można uzyskać bezpłatną poradę prawną – www.radioplus.pl
- Poradnik dla rodziców, którzy chcą kupić dziecku pierwszy telefon komórkowy - www.uke.gov.pl
- Prawa dziecka w szkole - www.brpd.gov.pl

- Ważne informacje na temat praw konsumentów podczas zakupów - Wojewódzkie Inspektoraty Inspekcji Handlowej w [Katowicach](#), [Łodzi](#), [Poznaniu](#), [Warszawie](#) i [Białymstoku](#).

Dodatkowe informacje dla mediów:

Małgorzata Cieloch, Rzecznik prasowy UOKiK
Departament Współpracy z Zagranicą i Komunikacji Społecznej
Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa
Tel. 22 827 28 92, 55 60 314
Fax 22 826 11 86
E-mail malgorzata.cieloch@uokik.gov.pl

* <http://www.ipsos.pl/kieszonkowe-dzieci-2010>